

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 41Co/703/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6612215585
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 01. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alena Križanová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6612215585.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Miroslavy Púchovskej a členiek JUDr. Aleny Križanovej a JUDr. Miriam Sninskej v právnej veci navrhovateľa POHOTOVOSTĚ, s. r. o., so sídlom 811 09 Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, právne zastúpeného Fridrich Paľko, s. r. o., Advokátska kancelária so sídlom v Bratislave, Grösslingova 4, IČO: 36 864 421, proti odporcyni Slovenskej republike, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom 813 11 Bratislava, Župné námestie 13, v konaní o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Lučenec č. k. 6C/107/2012-59 zo dňa 8. júla 2014, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Lučenec č. k. 6C/107/2012-59 zo dňa 8. júla 2014 potvrdzuje.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd zamietol návrh navrhovateľa vo veciach vedených Okresným súdom Lučenec pod sp. zn. 6C/107/2012, 6C/108/2012, 6C/109/2012 a 6C/110/2012, 6C/111/2012 a 6C/112/2012, ktorým sa domáhal, aby bola odporcovi uložená povinnosť zaplatiť mu majetkovú škodu a nemajetkovú ujmu spôsobenú pri výkone verejnej moci z dôvodu, že exekučný súd v uvedených veciach nerozhodol v lehote podľa § 44 ods. 8 Exekučného poriadku.

Okresný súd konania o návrhoch navrhovateľa spojil na spoločné konanie vedené pod sp. zn. 6C/107/2012. V odôvodnení uviedol, že vo všetkých prípadoch bolo potrebné aplikovať ustanovenia § 44 ods. 6 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení účinnom do 31.8.2005, podľa ktorého ak oprávnený požiada súd o zmenu exekútora a súd po vyjadrení exekútora žiadosti vyhovie, vykonaním exekúcie poverí súd exekútora, ktorého navrhne oprávnený a vec mu písomne postúpi. Exekučný súd mal za to, že pri rozhodovaní o žiadosti oprávneného o zmenu súdneho exekútora konal v predmetných veciach priebežne, pričom všetky vykonané úkony smerovali k rozhodnutiu o návrhu oprávneného a boli vykonávané v súlade s Exekučným poriadkom. Išlo o konanie začaté pred 1.9.2005, keď právna úprava neustanovovala povinnosť exekučného súdu rozhodnúť o návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora do 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora. Súd nemal v konaní preukázané žiadne prietahy v exekučných konaniach, t. j. nemal preukázaný nesprávny úradný postup, ako jeden z predpokladov pre vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci. Súd mal za to, že návrh navrhovateľa bol podaný nedôvodne, preto ho v celom rozsahu zamietol.

Úspešnému odporcovi trovy konania nepriznal, pretože si trovy konania nevyčísľil a ani zo spisu nevyplýva, že by mu nejaké trovy konania vznikli.

Proti rozsudku okresného súdu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľ. Uviedol, že konaním súdu mu bolo odňaté právo na prejednanie a rozhodnutie veci nestranným súdom napriek tomu, že rozhodovanie vecí zákonným sudcom je základným predpokladom na splnenie podmienok spravodlivého procesu (rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 345/09). Navrhovateľ v konaní uskutočnil podanie, ktorým upovedomil súd o skutočnostiach nasvedčujúcich tomu, že sudcu, ktorému bola vec pridelená systémom súdneho manažmentu na prejednanie a rozhodnutie, je potrebné z konania vylúčiť. Okolnosť, že krajský súd nevezhladol v označených skutočnostiach dôvod na vylúčenie sudcu, však nič podľa neho nemení na tom, že v očiach navrhovateľa a objektívne v očiach verejnosti nemožno tohto sudcu považovať za nestranného. V konaní bolo preto možné uskutočniť len také úkony, ktoré nepripúšťajú odklad. Ústne pojednávanie vo veci odklad pripúšťalo a nebolo neodkladným úkonom za danej procesnej situácie. Zdôraznil, že konečné meritórne rozhodnutie vo veci súdom vylúčeným sudcom neprichádzalo v čase jeho vydania do úvahy aj preto, že súd v rovnakom rozhodnutí rozhodol aj o zamietnutí návrhu navrhovateľa na prerušenie konania podľa § 109 ods. 2 písm. c) O. s. p., proti ktorému legálne pripustil odvolanie. Meritórne rozhodnutie súdu považoval preto za predčasné. Vytýkal i to, že súd nedostatočne oboznámil navrhovateľa s podmienkami, za ktorých je možné viesť konanie, keď ignoroval jeho žiadosť o zrušenie (odročenie) nariadeného pojednávania z dôležitého dôvodu, a preto nesprávne aplikoval § 101 ods. 2 O. s. p. a viedol pojednávanie, na ktorom za neprítomnosti navrhovateľa meritórne rozhodol. Z tohto dôvodu sa navrhovateľ nemal možnosť vyjadriť k tvrdeniam odporcu, z ktorých súd pri svojom rozhodnutí vychádzal a zachytil ich aj v odôvodnení svojho rozhodnutia. Nemal možnosť sa vyjadriť ani k dôkazom, ktoré súd vykonal a založil na nich svoje rozhodnutie. Za takejto procesnej situácie preto došlo k degradácii zásady kontradiktórnosti, k porušeniu práva navrhovateľa na súdnu ochranu, ako aj k odňatiu jeho možnosti konať pred súdom. Následne navrhovateľ namietal, že sa vo veci neuskutočnilo ústne pojednávanie napriek tomu, že v danej veci nebolo možné rozhodnúť bez nariadenia pojednávania, preto okresný súd porušil právo navrhovateľa na kontradiktórny súdny proces, nakoľko vykonal dokazovanie, ktorého obsah a rozsah si bez uvedenia akéhokoľvek dôvodu určil sám.

K majetkovej škode navrhovateľ uviedol, že okresný súd sa v odôvodnení rozhodnutia zaoberal len škodou, ktorá mala súvisieť so správou pohľadávky počas nečinnosti súdu a opisuje ju ako škodu, ktorá vznikla v príčinnej súvislosti s konaním dlžníka (povinného). Súd úplne ignoroval všetky tvrdenia navrhovateľa o majetkovej škode, ktorá mu vznikla. V tejto časti je preto rozhodnutie súdu nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, keď z odôvodnenia rozhodnutia nie je zrejmé, akou úvahou súd dospel jednoznačne a nepochybne k presvedčeniu o tom, že majetková škoda nevznikla. Rovnako sa týka i chýbajúcich dôvodov vzniku nemajetkovej ujmy. Navrhol preto, aby odvolací súd napadnutý rozsudok okresného súdu zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie.

Vyjadrenie k odvolaniu nebolo podané.

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací, prejednal odvolanie v rozsahu podľa ust. § 212 ods. 1 O. s. p., bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. a napadnutý rozsudok okresného súdu podľa § 219 ods. 1, 2 O. s. p. ako vecne správny potvrdil.

Po preskúmaní veci odvolací súd konštatuje, že okresný súd vykonal dokazovanie vo veci v dostatočnom rozsahu, vykonané dôkazy správne vyhodnotil podľa § 132 O. s. p. a svoje rozhodnutie aj náležite odôvodnil podľa § 157 ods. 2 O. s. p. Okresný súd neporušil právo účastníkov konania na spravodlivý proces, nakoľko v hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť, naopak, okresný súd ich náležitým spôsobom v celom súhrne posúdil a aj náležite vyhodnotil (Nález Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 36/2010).

Odvolací súd poukazuje na zodpovednosť navrhovateľa za obsahové vymedzenie svojho odvolania v spojitosti s nevyhnutnosťou odvolacieho súdu rešpektovať svoju viazanosť odvolacími dôvodmi (§ 212 ods. 1 O. s. p.). V tejto súvislosti je zjavné, že zrejme z dôvodu predkladania veľkého množstva typových podaní navrhovateľom na súdy hmotnoprávne a ani procesnoprávne odvolacie dôvody nekorešponujú s právnymi dôvodmi a skutkovými zisteniami, na ktorých je založené napadnuté rozhodnutie. Odvolací súd nie je oprávnený preskúmať prvostupňové rozhodnutie na základe iných, než účastníkom konania v odvolaní vznesených námietok.

Okresný súd vo veci vytýčil pojednávanie, na ktoré účastníkov riadne predvolal, títo sa nedostavili, preto rozhodol za neprítomnosti účastníkov konania v zmysle § 101 ods. 2 O. s. p. Právny zástupca navrhovateľa požiadal o odročenie pojednávania a žiadal prerušiť konanie do právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu SR o ústavnej sťažnosti, v ktorej predmetom je rozhodnutie o porušení práva navrhovateľa na zákonného sudcu a práva na nestranný súd. O námietke navrhovateľa bolo rozhodnuté uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 16.10.2012 sp. zn. 16NcC 513/2012 ako súdom nadriadeným. Zákonný sudca vylúčený nebol, súd nevidel dôvody pre prerušenie konania.

Odvolačný súd nespochybňuje, že súčasťou kontradiktórneho konania je právo účastníka byť oboznámený s predloženými dôkazmi, vyjadriť sa k nim a podávať dôkazné návrhy. Zásadu kontradiktórnosti však nemožno vykladať absolútne, resp. formalisticky, ale len vo väzbe s ostatnými zásadami (ustanoveniami) procesného predpisu.

Navrhovateľ mal možnosť oboznámiť sa so všetkými predloženými dôkazmi alebo stanoviskami a vyjadriť sa k nim s cieľom ovplyvniť súdne konanie. Vyjadrenia právneho zástupcu odporcu mu boli riadne doručené, avšak navrhovateľ zostal ďalej nečinný. Pokiaľ navrhovateľ v dôvodoch svojho odvolania poukazoval na to, že súd prejednal vec v jeho neprítomnosti a v neprítomnosti jeho právneho zástupcu, odvolací súd má za to, že tým, že okresný súd rozhodol bez prítomnosti navrhovateľa, v žiadnom prípade nemožno hovoriť o tom, že by navrhovateľovi bola odňatá možnosť konať pred súdom tým, že pojednával v neprítomnosti účastníkov konania.

Hmotnoprávnym dôvodom zamietnutia uplatneného nároku navrhovateľa bolo nepreukázanie nesprávneho úradného postupu ako základného predpokladu pre vznik zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Navrhovateľ v danom prípade odôvodňoval nesprávny úradný postup exekučného súdu, ktorý nerozhodol o návrhoch oprávneného na zmenu súdneho exekútora v exekučných konaniach v zákonom stanovenej lehote. Odvolací súd poukazuje na odôvodnenie rozsudku okresného súdu, ktorý podrobne uviedol ako bolo v jednotlivých exekučných konaniach priebežne rozhodované a správne okresný súd vykonaným dokazovaním dospel k záveru, že v súdnej veci k prietahom nedošlo, nemal za preukázaný nesprávny úradný postup ako jeden z predpokladov pre vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom.

Všeobecne a v súlade s ustálenou súdnou praxou možno nesprávny úradný postup vymedziť tak, že ide o porušenie právnou normou ustanoveného predpísaného postupu štátneho orgánu, resp. o porušenie účelu postupu štátneho orgánu, ktorý - či už súvisí s rozhodovacou činnosťou štátneho orgánu, alebo s ňou nesúvisí - nenašiel svoj bezprostredný výraz vo vydanom rozhodnutí. Pod termín „postup“ možno subsumovať ako (činnosť) štátneho orgánu, tak aj jeho nekonanie (nečinnosť alebo opomenutie), viď aj rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo 24/2004. Zodpovednosť za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom, je v sústave práva zaradená do občianskoprávného zodpovednostného systému; ide o občianskoprávnu zodpovednosť osobitného druhu upravenú samostatným zákonom. Ide o zodpovednosť objektívnu bez zreteľa na zavinenie, nemožno sa jej zbaviť. Základnými predpokladmi vzniku tejto zodpovednosti je jednak (v danej veci) vytýkaný nesprávny úradný postup okresného súdu, existencia škody a príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a škodou. Keďže predpokladom vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom je súčasné, teda kumulatívne splnenie všetkých troch základných predpokladov, je zrejmé, že bez zistenia prvého predpokladu, a to nesprávneho úradného postupu, nie je dôvodné skúmať existenciu vzniku majetkovej škody či nemajetkovej ujmy, resp. príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody. Ak jeden z predpokladov nevyhnutný pre vznik zodpovednosti za škodu, a to nesprávny úradný postup nebol v konaní zistený, preukázaný, nedošlo k vzniku zodpovednosti štátu za škodu, ktorá by prípadne mohla byť spôsobená orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci nesprávnym úradným postupom.

Navrhovateľ však nijako nenapadol uvedené skutkové a právne závery okresného súdu, ktoré boli hmotnoprávnym dôvodom zamietnutia návrhu. Napriek tomu odvolací súd konštatuje, že okresný súd vykonal v prejednávanej veci dokazovanie náležitým spôsobom a v potrebnom rozsahu, spôsobom plne zodpovedajúcim kontradiktórnosti sporového konania umožnil účastníkom realizáciu ich procesných práv a nadväzne zákonným spôsobom vyhodnotil tak procesnú aktivitu účastníkov konania, ako aj meritum veci, vydal vecne správne rozhodnutie, ktoré zodpovedajúcim spôsobom v zmysle ust. § 157 ods. 2 O. s. p. aj správne a presvedčivo odôvodnil.

Ak navrhovateľ v odvolaní na záver namietal, že súd zamietol žalobu v časti náhrady skutočnej škody z dôvodu jej nedôvodnosti a v odôvodnení rozhodnutia sa nezaoberal škodou, ktorá mala súvisieť so správou pohľadávky počas nečinnosti súdu a opisuje ju ako škodu, ktorá vznikla v príčinnej súvislosti s konaním dlžníka (povinného), potom je zrejmé, že v tejto časti sa odvolanie netýka napadnutého rozhodnutia okresného súdu, nakoľko tento v odôvodnení svojho rozhodnutia sa predpokladom vzniku a existencie škody žiadnym spôsobom nezaoberal. Okresný súd vyhodnotil, že nedošlo k naplneniu jedného z predpokladov pre vznik zodpovednosti odporcu za vzniknutú škodu navrhovateľovi, a to existencia nesprávneho úradného postupu zo strany súdu, ktorého postupom mu škoda mala vzniknúť. Ak, teda, následne navrhovateľ tvrdil, že odôvodnenie rozsudku je nepreskúmateľné, nakoľko z neho nie je zrejmé, akou úvahou súd dospel k presvedčeniu o tom, že majetková škoda nevznikla, jeho tvrdenie neobstojí, ak sa okresný súd v odôvodnení rozhodnutia týmto predpokladom vôbec nezaoberal. Vo vzťahu k tejto skutočnosti je preto rozhodnutie prvostupňového súdu dôsledne odôvodnené a spĺňa podmienky ustanovenia § 157 ods. 2 O. s. p., teda v žiadnom prípade nie je dôvodná námietka navrhovateľa týkajúca sa jeho nepreskúmateľnosti, či dokonca arbitrárnosti. V tomto rozsahu zrejme navrhovateľ podal odvolanie vo vzťahu k úplne inému rozhodnutiu a uvedené sa týka i argumentov ohľadne námietok vo vzťahu k nemajetkovej ujme, ku ktorej malo dôjsť na strane navrhovateľa. V tomto rozsahu je preto práve odvolanie navrhovateľa nepreskúmateľné a nezrozumiteľné, ak poukazuje na skutočnosti, ktoré z odôvodnenia rozhodnutia vôbec nevyplývajú.

Vzhľadom na uvedené dôvody odvolací súd napadnutý rozsudok okresného súdu podľa § 219 ods. 1, 2 O. s. p. ako vecne správny potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd nerozhodoval, pretože odporca, ktorý bol v odvolacom konaní úspešný, návrh na rozhodnutie o trovách nepodal (§ 151 ods. 1 O. s. p.).

Rozhodnutie bolo jednohlasne schválené členmi senátu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.